

Σχέδιο Μαθήματος Α' Γυμνασίου

Πηγή: Reimers, F. (2017). *Empowering students to improve the world in sixty lessons*. 1st ed. Createspace Independent Publishing Platform.

Πνευματική Ιδιοκτησία: © 2017 Fernando M. Reimers. Το παρόν έργο έχει άδεια βάσει της διεθνούς άδειας Creative Commons Attribution 4.0. Για να δείτε ένα αντίγραφο του πιστοποιητικού, επισκεφτείτε τη σελίδα <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/> Όλα τα νόμιμα δικαιώματα προστατεύονται.

Σημείωση: Το περιεχόμενο του παρόντος έργου δημιουργήθηκε και εκδόθηκε ανεξάρτητα από το Global Schools Program.

Σύνοψη	
Μαθησιακός Στόχος Έχοντας μελετήσει το ρόλο τους στις κοινότητές τους και στον κόσμο γενικότερα, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αρχίσουν τώρα να αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους ως αρωγούς της αλλαγής (changemakers). Μαθαίνοντας από τους/τις συνομηλίκους τους και άλλα μέλη της κοινότητας, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αρχίσουν να κάνουν σχέδια για το πώς μπορούν να βελτιώσουν το κόσμο γύρω τους.	
Περιεχόμενα Μαθημάτων	
1ο Μάθημα	Τι προβλήματα που σχετίζονται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης υπάρχουν στη χώρα μου;
2ο Μάθημα	Πώς έχουν επιλυθεί αυτά τα προβλήματα από άλλους;
3ο Μάθημα	Πώς μπορώ να μάθω από άλλους changemakers;
4ο Μάθημα	Τι έχω μάθει από άλλους changemakers;
5ο Μάθημα	Τι μπορούμε να κάνουμε τώρα;
Μαθησιακοί Σκοποί	
Οι μαθητές και οι μαθήτριες... <ul style="list-style-type: none"> • θα εξασκήσουν ερευνητικές μεθόδους όπως η συνέντευξη, η ανάλυση πληροφοριών και η παρουσίαση ευρημάτων. • θα εργαστούν σε ομάδες για τη δημιουργική επίλυση προβλημάτων. • θα αναπτύξουν ικανότητες ηγεσίας, την ενσυναίσθηση και το αίσθημα ευθύνης και αυτονομίας.	

Α' Γυμνασίου, 1ο Μάθημα

“Τι προβλήματα που σχετίζονται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης υπάρχουν στη χώρα μου;”

Χρονικό Πλαίσιο: 60 λεπτά

Μαθήματα/ Γνωστικά Αντικείμενα: Κοινωνικές Επιστήμες, Επιστήμη, Γεωπονία

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: Το μάθημα μπορεί να αναφέρεται και στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Αυτό εξαρτάται από τα προβλήματα που διαπιστώνουν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι υπάρχουν στις κοινωνίες τους.

Σχεδιάστηκε από: Kara Howard

Σύνοψη και Λογική του Μαθήματος: Το παρόν μάθημα στοχεύει στο να τοποθετήσει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης μέσα στις εμπειρίες των μαθητών και μαθητριών. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα ξεκινήσουν να αντιλαμβάνονται τα προβλήματα που υπάρχουν στις κοινωνίες τους, που είναι ταυτόχρονα και παγκόσμια προβλήματα.

Διδακτικοί Στόχοι: Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αναπτύξουν ικανότητες που θα τους επιτρέψουν...

- να κατανοήσουν τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων, ώστε αυτοί να έχουν μια χαρούμενη, με υγεία και παραγωγικότητα ζωή, ανεξάρτητα το φύλο, την ηλικία, οποιαδήποτε αναπηρία κτλ.
- να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν την αλληλεξάρτηση όλων των ανθρώπων, ζώντων οργανισμών και του πλανήτη.
- να έχουν επίγνωση της ανεπάρκειας νερού, ενέργειας και τροφίμων.
- να αναπτύξουν έναν ηθικό προσανατολισμό προς τους φυσικούς πόρους και όλες τις άλλες μορφές ζωής — σε χερσαία και υδρόβια περιβάλλοντα — και να κατανοήσουν την ευθύνη των ανθρώπων να διατηρήσουν τον πλανήτη.
- να αναλύσουν και να αναζητήσουν λύσεις σε προβλήματα (που σχετίζονται με το νερό, την ενέργεια και τα τρόφιμα) μέσα από οπτικές διαφορετικών ομάδων όπως καταναλωτών, επιχειρηματιών, επιστημόνων, υπεύθυνων χάραξης πολιτικών, ερευνητών/τριών, ιδιοκτητών καταστημάτων λιανικής πώλησης και αναπτυξιακοί οργανισμοί.
- να έχουν πίστη πως πρόοδος μπορεί να επιτευχθεί με την αλλαγή νοοτροπίας.

Στόχος Κατανόησης: Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μπορούν να αντιληφθούν τη σύνδεση μεταξύ των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες τους και τα ευρύτερα παγκόσμια προβλήματα που οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης στοχεύουν αντιμετωπίσουν.

Βασικές Ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα διαρκή προβλήματα που βλέπουμε στην κοινότητά μας;
- Πώς αυτά τα προβλήματα εντάσσονται σε ένα ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο;
- Γιατί νομίζετε ότι αυτά τα προβλήματα υπάρχουν στην κοινωνία και στον κόσμο;

Μαθησιακοί Σκοποί: Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα προσδιορίσουν σημαντικά προβλήματα στις κοινότητές τους.
- Θα συνδέσουν αυτά τα προβλήματα με αυτά που πραγματεύονται οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.
- Θα συζητήσουν γιατί υπάρχουν αυτά τα προβλήματα στις κοινότητές τους.

Αξιολόγηση:

- Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα κάνει ανεπίσημες αξιολογήσεις για να διασφαλίσει ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες σκέφτονται κριτικά για τα προβλήματα που επέλεξαν, αναγνωρίζουν άμεσα τα στοιχεία που βλέπουν στα προβλήματα και τα αίτια ύπαρξης των προβλημάτων στην κοινότητά τους.
- Αν ο καθηγητής/ η καθηγήτρια πιστεύει πως είναι αναγκαία μια επίσημη αξιολόγηση, μπορεί να την πραγματοποιήσει ζητώντας από τους μαθητές και τις μαθήτριες να συνδέσουν τα προβλήματα που επέλεξαν με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Αλληλουχία Δραστηριοτήτων:

- **Εισαγωγή:** Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα παρουσιάσει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Θα εξηγήσει στους μαθητές και τις μαθήτριες ότι οι στόχοι αυτοί καθορίζουν μια ατζέντα για το πού θα εστιαστούν οι προσπάθειες βελτίωσης του κόσμου μέχρι το 2030. Θα γράψει τους 17 στόχους και θα ζητήσει από τους μαθητές και τις μαθήτριες να συζητήσουν για το εάν πιστεύουν ότι αυτοί οι στόχοι είναι σημαντικοί:
  - Στόχος 1: Μηδενική Φτώχεια
  - Στόχος 2: Μηδενική Πείνα
  - Στόχος 3: Καλή Υγείας και Ευημερία
  - Στόχος 4: Ποιοτική Εκπαίδευση
  - Στόχος 5: Ισότητα των Φύλων
  - Στόχος 6: Καθαρό Νερό και Αποχέτευση
  - Στόχος 7: Φθηνή και Καθαρή Ενέργεια
  - Στόχος 8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη
  - Στόχος 9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές
  - Στόχος 10: Λιγότερες Ανισότητες
  - Στόχος 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες
  - Στόχος 12: Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή
  - Στόχος 13: Δράση για το Κλίμα

- Στόχος 14: Ζωή στο Νερό
  - Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά
  - Στόχος 16: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί
  - Στόχος 17: Συνεργασία για τους Στόχους
- **Δραστηριότητες:**
    - Έχοντας τους στόχους στο μυαλό, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χωριστούν σε μικρές ομάδες ώστε να συζητήσουν τα προβλήματα που συναντούν στις δικές τους κοινότητες. Θα πρέπει να δημιουργήσουν λίστες με τα προβλήματα που εντοπίζουν μαζί με τα στοιχεία που πιστεύουν ότι επιβεβαιώνουν την ύπαρξη του προβλήματος.
    - Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρειαστεί να εξηγήσουν γιατί πιστεύουν ότι το πρόβλημα υπάρχει στη κοινότητα τους. Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα πρέπει να βοηθήσει τις ομάδες να αναπτύξουν τις θεωρίες των προβλημάτων τους και να τις συνδέσουν με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.
  - **Συμπέρασμα:** Οι ομάδες των μαθητών και μαθητριών θα παρουσιάσουν τη λίστα των προβλημάτων που επέλεξαν στην τάξη. Αν ο χρόνος το επιτρέπει, μπορούν να συζητήσουν τα προβλήματα που πιστεύουν ότι είναι τα πιο σημαντικά.

Α' Γυμνασίου, 2ο Μάθημα

“Αναζήτηση Ατόμων στη Κοινότητα που είναι Αρωγοί της αλλαγής (Changemakers)”

Χρονικό Πλαίσιο: 60 λεπτά

Μαθήματα/ Γνωστικά Αντικείμενα: Κοινωνικές Επιστήμες, Γλώσσα

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: Το μάθημα μπορεί να εστιάσει και σους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ανάλογα με το ποια προβλήματα εντοπίζουν οι μαθητές και οι μαθήτριες στις κοινότητες τους.

Σχεδιάστηκε από: Chloé Suberville

Σύνοψη και Λογική του Μαθήματος: Το παρόν μάθημα στοχεύει στο να εντοπίσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες, άτομα στην κοινότητά τους που πραγματοποιούν ήδη βήματα προς την λύση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο μάθημα.

Διδακτικός Στόχος: Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα γράψουν μια λίστα με ονόματα ατόμων που έχουν αλλάξει κάτι στην κοινότητα και μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπα. Θα επιδιώξουν να πάρουν συνέντευξη από αυτά τα πρόσωπα, ως ένα βασικό βήμα στο να γίνουν οι ίδιοι οι μαθητές και οι μαθήτριες φορείς της αλλαγής στις κοινότητες τους.

Στόχος Κατανόησης: Οι μαθητές κι οι μαθήτριες να καταλάβουν τι διαμορφώνει έναν/μία changemaker και να συνδέσουν την ιδέα με ανθρώπους στη κοινότητα τους.

Βασικές Ερωτήσεις:

- Τι κάνει τους ανθρώπους φορείς αλλαγής;
- Πώς γνωρίζουμε τον τύπο της αλλαγής που πραγματοποιούν;
- Ποιοι είναι κάποιοι από τους φορείς αλλαγής που γνωρίζουμε;
- Τι γίνεται στις κοινότητές μας;

Μαθησιακοί Σκοποί: Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- θα κατανοήσουν τι διαμορφώνει ένα φορέα αλλαγής.
- θα γνωρίσουν με τι είδους αλλαγές μπορεί να ασχοληθεί ένα άτομο.
- θα παρατηρήσουν τους ανθρώπους και να αναγνωρίσουν τον τύπο της αλλαγής που προσπαθούν να επιφέρουν, σε μικρή ή μεγάλη κλίμακα.

Αξιολόγηση: Οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναγνωρίσουν επιτυχώς τουλάχιστον ένα άτομο στη κοινότητα τους με το οποίο μπορούν να επικοινωνήσουν και να πραγματοποιήσουν μια συνέντευξη με στόχο την αναγνώριση φορέων αλλαγής στην κοινότητα τους.

Αλληλουχία Δραστηριοτήτων:

- Υπενθυμίστε στους μαθητές και τις μαθήτριες ότι ένας/μία φορέας αλλαγής μπορεί να αναδειχθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Σκεφτείτε το προηγούμενο μάθημα και τους τρόπους με τους οποίους εντοπίστηκαν τα προβλήματα στην κοινότητα. Πείτε στους μαθητές και τις μαθήτριες να σκεφτούν φορείς αλλαγής στον κόσμο αλλά και στις κοινότητές τους, ώστε να επικοινωνήσουν μαζί τους και να τους χρησιμοποιήσουν ως πρότυπα.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα συζητήσουν με έναν/μία συμμαθητή/τρια τους για μια εποχή που είδαν ανθρώπους στην κοινότητά τους να είναι φορείς αλλαγής και να αντιδρούν με αξιοθαύμαστο τρόπο σε ορισμένες καταστάσεις. Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα πρέπει να σημειώσει κάποια κοινά θέματα που συζητήθηκαν από όλες τις ομάδες. Στη συνέχεια, κάποιες ομάδες θα παρουσιάσουν σε όλη τη τάξη τι συζητήσαν. Συζητήστε για τα διάφορα θέματα που παρατηρήσατε και συνδέστε τα με καινούργια θέματα που συζητήθηκαν από όλη τη τάξη.
- Δώστε στους μαθητές και τις μαθήτριες το συνημμένο διάγραμμα και ζητήστε τους να το συμπληρώσουν έχοντας στο μυαλό τους κάποιο άνθρωπο που γνωρίζουν προσωπικά (όχι κάποια διασημότητα, αλλά κάποιον στη ζωή τους)
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να πάρουν το διάγραμμα σπίτι και να επεξεργαστούν τις ερωτήσεις με κάποιο άνθρωπο-πρότυπο ή κάποιον/α που πιστεύουν ότι είναι φορέας αλλαγής στη κοινότητά τους και να ξεκινήσουν να το σκέφτονται με αυτούς.
- Στην τάξη, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να εργαστούν σε ομάδες των τριών ατόμων και να συζητήσουν τις απαντήσεις. Οι υπόλοιποι μαθητές και μαθήτριες μπορούν να εκφράσουν τη γνώμη τους: ας επικεντρωθούν στο ποια είναι τα καλά στοιχεία του διαγράμματος και τι θα μπορούσαν να βελτιώσουν.
- Μετά την ολοκλήρωση του διαγράμματος, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα γράψουν ένα περιγραφικό κείμενο χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που συγκέντρωσαν από το διάγραμμα. Έπειτα, μπορούν να επιστρέψουν στις ομάδες τους και να δεχθούν προτάσεις από τους/τις συνεργάτες τους.
- Τοποθετήστε το τελικό σχέδιο στην αίθουσα ώστε να μπορούν οι μαθητές και οι μαθήτριες να διαβάσουν την εργασία των υπολοίπων ομάδων. Στη συνέχεια όλη η τάξη θα συζητήσει τα παρακάτω ερωτήματα:

Global Schools Program

- Ποια θέματα εμφανίστηκαν επανειλημμένα στις εργασίες των συμμαθητών και συμμαθητριών σας;
- Ποιες είναι οι ομοιότητες μεταξύ των φορέων αλλαγής που περιέγραψαν οι συμμαθητές/τριες σας και των ανθρώπων που γνωρίζετε από την ιστορία;
- Ποιες είναι οι διαφορές;
- Τι είναι αυτό που παρακινεί τους ανθρώπους να εργάζονται για μια αλλαγή και πώς το κατορθώνουν;

Πηγές για τους Καθηγητές/ τις Καθηγήτριες:

- Πρότυπο Οργάνωσης Διαγράμματος: <http://tiny.cc/G7L2R1>
- Φορείς Αλλαγής στη Ζωή μας: <http://tiny.cc/G7L2R2>

Α' Γυμνασίου, 3ο Μάθημα “Συνέντευξη και Ερωτήσεις”

Χρονικό Πλαίσιο: 60 λεπτά

Μαθήματα/ Γνωστικά Αντικείμενα: Κοινωνικές Επιστήμες, Αγωγή του Πολίτη

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί (Στόχος 16). Ανάλογα τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών και τη κοινωνία στην οποία ζουν μπορούν να συμπεριληφθούν και άλλοι στόχοι.

Σχεδιάστηκε από: Nicolás Buchbinder

Σύνοψη και Λογική του Μαθήματος: Οι μαθητές και οι μαθήτριες στοχεύοντας στη πραγματοποίηση της δικής τους συνέντευξης σε κάποιον/α changemaker της κοινότητάς τους θα μάθουν τη διαδικασία διεκπεραίωσης αυτής.

Διδακτικός Στόχος: Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μάθουν τον τρόπο διεξαγωγής μιας συνέντευξης για να αποκτήσουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με το πώς μπορούν να φέρουν μια αλλαγή στην κοινωνία.

Στόχοι Κατανόησης:

Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα μάθουν να διεκπεραιώνουν μια συνέντευξη στη κοινότητά τους ως μέρος της διαδικασίας κατανόησης του πώς οι άνθρωποι επιφέρουν την αλλαγή στη κοινωνία.
- Θα επικεντρωθούν στο είδος των ερωτήσεων που θα πραγματοποιηθούν και τον τρόπο διεκπεραίωσης της συνέντευξης.

Βασικές Ερωτήσεις:

- Ποιες ερωτήσεις είναι σημαντικές για να θέσω σε έναν/μία changemaker στην κοινότητά μου;
- Πώς δίνω προτεραιότητα σε σημαντικές ερωτήσεις;

Μαθησιακοί Σκοποί: Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα σκεφτούν ερωτήσεις για να θέσουν σε έναν/μία changemaker της κοινωνίας.
- Θα εξασκηθούν και θα λάβουν συμβουλές για τη διαδικασία της συνέντευξης.
- Θα δημιουργήσουν ένα πρωτόκολλο συνέντευξης.

Αξιολόγηση: Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή ως μια ανεπίσημη μορφή αξιολόγησης κάθε μαθητή/τριας. Επιπλέον, θα συλλέξει τα πρωτόκολλα που δημιούργησαν οι μαθητές και οι μαθήτριες.

Αλληλουχία Δραστηριοτήτων:

- **Εισαγωγή (5 λεπτά):**
  - Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα ζητήσει από τους μαθητές και τις μαθήτριες να θυμηθούν τις δραστηριότητες του προηγούμενου μαθήματος και να κατονομάσουν άτομα της κοινότητας που αναγνωρίζονται ως changemakers.
- **Επικοινωνία με τους/τις συνεντευξιζόμενους/ες (10 λεπτά):**
  - Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα ρωτήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες πώς μπορούν να επικοινωνήσουν με τους changemakers. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαφορετικούς τρόπους για την επικοινωνία: χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλέφωνο, προσωπική επαφή κ.τ.λ.
  - Η τάξη θα αποφασίσει για τον καλύτερο τρόπο επικοινωνίας με τους/τις συνεντευξιζόμενους/ες για τη δραστηριότητα.
- **Οι ερωτήσεις (15 λεπτά):**
  - Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα χωρίσει τους μαθητές και τις μαθήτριες σε ομάδες. Κάθε ομάδα θα σκεφτεί 10 ερωτήσεις που θέλουν να κάνουν στους/τις changemakers της κοινότητάς τους.
  - Μετά από αυτό, η τάξη ως σύνολο θα επιλέξει τις σημαντικότερες ερωτήσεις και ο καθηγητής/ η καθηγήτρια θα τις οργανώσει σε κατηγορίες:
    - Υπόβαθρο του ατόμου
    - Τομέας δραστηριοποίησης
    - Προσπάθειες κινητοποίησης
    - Εμπόδια για κοινωνική αλλαγή
    - Αποτελέσματα δραστηριοτήτων
    - κ.λ.π.
- **Εξάσκηση για τη Συνέντευξη (20 λεπτά):**
  - Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα αναπαραστήσει τον/την συνεντευξιζόμενο/η και θα επιλέξει κάποιους/ες μαθητές/τριες ώστε να πραγματοποιήσουν την συνέντευξη. Αυτοί/ες θα κάνουν κάποιες ερωτήσεις που έχουν προσυμφωνηθεί.
  - Μετά από 5 λεπτά, η τάξη θα συζητήσει την εμπειρία και θα χωρίσει ρόλους για τη συνέντευξη και τη προετοιμασία του υλικού (σημειώσεις, ηχογράφηση, ερωτήσεις, κ.λπ.).
  - Έπειτα, ο καθηγητής/ η καθηγήτρια θα διαλέξει 2 μαθητές/τριες ώστε να αναπαραστήσουν έναν 'απρόθυμο' συνεντευξιζόμενο/η (κάποιον που δεν μιλάει τόσο πολύ, απαντάει εκτός θέματος τις δωσμένες ερωτήσεις, κ.τ.λ.)

- Μετά από 5 λεπτά, ο καθηγητής/ η καθηγήτρια θα προειδοποιήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες για τη πιθανότητα συνάντησης τέτοιου ερωτώμενου.
- **Διαδικασία Συνέντευξης (10 λεπτά):**
  - Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρησιμοποιήσουν τα τελευταία 10 λεπτά του μαθήματος για να δημιουργήσουν το πρωτόκολλο της συνέντευξης, στο οποίο θα αναφέρουν τα στοιχεία τους, γιατί πραγματοποιούν της συνέντευξη, θα ζητούν άδεια ηχογράφησης της συνέντευξης και θα επιλέξουν 6-8 σημαντικές ερωτήσεις.

Πηγές για τους Καθηγητές/ τις Καθηγήτριες:

- Δημοσιογραφία, καλές ερωτήσεις για να ρωτήσετε έναν δημοσιογράφο: <https://thoughtfullearning.com/inquireHSbook/pg346>
- Πρότυπο Πρωτοκόλλου Συνέντευξης: <http://tiny.cc/G7L3R2>
- Πρωτόκολλο Συνέντευξης: <http://tiny.cc/G7L3R3>
- Πώς να πραγματοποιήσετε μια Συνέντευξη: <http://tiny.cc/G7L3R4>

Α' Γυμνασίου, 4ο Μάθημα

“Τι καθορίζει ένα Changemaker; Μαθαίνοντας από Ηγέτες της αλλαγής”

Χρονικό Πλαίσιο: 60 λεπτά

Μαθήματα/ Γνωστικά Αντικείμενα: Κοινωνικές Επιστήμες, Αγωγή του Πολίτη, Γλώσσα

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: Το μάθημα μπορεί να συσχετιστεί και με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ανάλογα με τα θέματα που αναγνωρίζουν οι μαθητές/τριες στη κοινότητά τους.

Σχεδιάστηκε από: Tatiana Shevchenko

Σύνοψη και Λογική του Μαθήματος: Το παρόν μάθημα έχει ως στόχο να βοηθήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες να κατανοήσουν καλύτερα τα χαρακτηριστικά των changemakers, εξετάζοντας τα ευρήματά τους μετά από τις συνεντεύξεις που πραγματοποίησαν με αυτούς/ές.

Διδακτικοί Στόχοι:

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρησιμοποιήσουν την αναλυτική σκέψη τους για να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά των changemakers και να τα συγκρίνουν με δικά τους χαρακτηριστικά, κατανοώντας έτσι ότι και αυτοί/ές μπορούν να γίνουν φορείς αλλαγής.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρησιμοποιήσουν το sketchnoting ως οπτικό μέσο για την απεικόνιση, οργάνωση και ανάλυση των πληροφοριών των συνεντεύξεων.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα δημιουργήσουν ένα διάγραμμα Venn για να συγκρίνουν και να συνδέσουν τους/τις ερωτώμενους/ες ώστε να καταλάβουν καλύτερα αυτά που μάθανε κατά τη διάρκεια υλοποίησης της συνέντευξης.

Στόχοι Κατανόησης:

- Μετά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μοιραστούν τα αποτελέσματα τους με την υπόλοιπη τάξη.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα γνωρίσουν τους διαφορετικούς τύπους changemakers, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους και στοιχεία της βιογραφίας τους.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αναλύσουν τι χρειάζεται για να γίνεις changemaker και θα εξετάσουν την επίδραση που μπορεί να έχει ένα άτομο στις ζωές των υπολοίπων. Επίσης, θα κατανοήσουν πώς μπορούν και οι ίδιοι/ες να γίνουν changemakers.

Βασικές Ερωτήσεις:

- Ποιοι είναι οι άνθρωποι που φέρουν μια αλλαγή;
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτών των ανθρώπων;
- Ποιες είναι οι ομοιότητες και οι διαφορές τους;
- Τι εμπνέει τους ανθρώπους να δράσουν;

- Τι είδους ενέργειες μπορεί να κάνει ένας changemaker;
- Πώς διαφέρει το πεδίο δράσης;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι;
- Πώς μπορούν οι ενέργειες κάποιων ατόμων να έχουν αντίκτυπο στις κοινότητές τους/ στον κόσμο;
- Τι μπορούμε να μάθουμε μελετώντας τη ζωή των άλλων;
- Πώς μπορούμε να γίνουμε changemakers;

Μαθησιακοί Σκοποί: Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα κατανοήσουν τι χρειάζεται για να γίνει κάποιος/α changemaker και πώς τα χαρακτηριστικά του/της changemaker μπορεί να είναι παρόμοια ή διαφορετικά από τα δικά τους.
- Θα καταλάβουν ότι και αυτοί/ές μπορούν να γίνουν changemakers.
- Θα εκφράσουν με σαφήνεια τα ευρήματά τους από τις συνεντεύξεις.
- Θα χρησιμοποιήσουν τη τεχνική sketchnote για να οργανώσουν και αναλύσουν τις γνώσεις τους συνδυάζοντας τις και με άλλες γνώσεις.
- Θα ακούσουν τους/τις συνομηλίκους τους και να αναζητήσουν ομοιότητες και διαφορές στα ευρήματά τους.
- Θα εργαστούν σε μικρές και μεγάλες ομάδες για να ολοκληρώσουν ένα κοινό έργο.
- Θα αναπτύξουν δημιουργικούς τρόπους για να απεικονίσουν και να μοιραστούν πληροφορίες με συνοπτικό τρόπο.

Αξιολόγηση: Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν με βάση:

- Την συμμετοχή τους
- Την οργάνωση των πληροφοριών σε πόστερ
- Την παρουσίαση
- Την συμμετοχή τους στη δημιουργία του διαγράμματος Venn στην τάξη.

Η ενεργή συμμετοχή απαιτείται από τους μαθητές και τις μαθήτριες για να μοιραστούν τις ιδέες τους, να ακούσουν τις ιδέες άλλων και να συμμετέχουν στη συζήτηση που θα γίνει στη τάξη.

Αλληλουχία Δραστηριοτήτων:

- **Εισαγωγή (5 λεπτά):**
  - Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια χωρίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες σε ομάδες των 3 ατόμων. Οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν πραγματοποιήσει τις συνεντεύξεις με τους/τις changemakers και είναι έτοιμοι/ες να παρουσιάσουν τα αποτελέσματά τους.

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα παρουσιάσουν τις συνεντεύξεις στους/τις υπόλοιπους/ες μαθητές/τριες εντός των ομάδων τους. Κατά την παρουσίαση θα συγκρίνουν τους/τις διαφορετικούς/ές changemakers.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα εργαστούν σε ομάδες και θα απεικονίσουν τα αποτελέσματα σε ένα πίνακα χρησιμοποιώντας sketchnotes. Αφότου τελειώσουν τη παρουσίαση στις μικρές ομάδες, θα συνεργαστούν με όλη την τάξη για να δημιουργήσουν ένα διάγραμμα Venn στο οποίο η τάξη θα αναλύσει τα χαρακτηριστικά των changemakers και θα τα συγκρίνει με τα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών αυτής της ηλικίας.
- **Αποτελέσματα συνέντευξης και σημειώσεις (20 λεπτά):** Σε ομάδες των 3, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα παρουσιάσουν τον/την συνεντευξιαζόμενο/η. Θα δημιουργήσουν ένα πίνακα sketchnote για να απεικονίσουν τις εμπειρίες των changemakers. Μόλις οι ομάδες ολοκληρώσουν τους πίνακες, θα τους κρεμάσουν στην αίθουσα.
- **Παρουσίαση (10 λεπτά):** Κάθε ομάδα (3 άτομα σε κάθε ομάδα αν η τάξη έχει 30 μαθητές και μαθήτριες) θα παρουσιάσουν τον πίνακα σε 1 λεπτό, τονίζοντας τα κύρια σημεία που προέκυψαν από την ομαδική συζήτηση.
- **Διάγραμμα Venn (20 λεπτά):** Όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες θα δημιουργήσουν μαζί ένα μεγάλο διάγραμμα venn που θα απεικονίζει (συγκριτικά) τα χαρακτηριστικά των φορέων αλλαγής από τους/τις οποίους/ες πήραν συνέντευξη και τα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών της τάξης.
  - **Παραδείγματα ανθρώπων που μπορούν να συμπεριληφθούν στο διάγραμμα Venn:**
    - Είναι οι πρώτοι που αναλαμβάνουν δράση.
    - Μερικές φορές πρέπει να ξεπεράσουν διάφορες αντιξοότητες.
    - Βίωσαν αρχικά αντίσταση.
    - Ανέπτυξαν τις ιδέες τους.
    - Άλλοι άνθρωποι συντάσσονται με τα πιστεύω τους.
    - Κρατούν σταθερές τις πεποιθήσεις τους.
  - **Παραδείγματα ανθρώπων που μπορούν να συμπεριληφθούν στο τμήμα επικάλυψης του διαγράμματος:**
    - Άτομα που είναι ενεργητικά.
    - Άτομα που είναι αισιόδοξα.
    - Άτομα που είναι φιλόδοξα.
    - Άτομα που είναι μέρος μιας κοινότητας.

- Άτομα που έχουν όνειρα.
- Άτομα που έχουν τη δυνατότητα να μάθουν νέα πράγματα και να οργανώσουν ιδέες.
- **Παραδείγματα ανθρώπων που μπορούν να συμπεριληφθούν στο τμήμα 'Η τάξη μας' του διαγράμματος:**
  - Άτομα που εξαρτώνται από τους κηδεμόνες τους.
  - Άτομα που δεν έχουν τους κατάλληλους πόρους (χρήματα, χρόνο).
  - Άτομα που δεν μπορούν εύκολα να επηρεάσουν τους ενήλικες που συχνά λαμβάνουν τις αποφάσεις.
- **Συμπέρασμα (5 λεπτά):** Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα υποδείξει ότι οι changemakers είναι πολύ διαφορετικοί/ές, αλλά έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ τους αλλά και με την τάξη. Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια θα υποδείξει επίσης ότι από τα χαρακτηριστικά των changemakers μπορούν οι μαθητές και οι μαθήτριες να μάθουν και να εξελιχθούν. Ο καθηγητής/ Η καθηγήτρια ζητάει από τους μαθητές και τις μαθήτριες να αναστοχαστούν τη δραστηριότητα πριν το επόμενο μάθημα.

Υλικά για τους Μαθητές/ τις Μαθήτριες:

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρειαστούν στυλό και χαρτιά: επιπλέον χαρτικά υλικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν (κόλλα, ψαλίδια, περιοδικά, χρυσόσκονη, κορδέλες, κ.τ.λ.)
- Αν επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν συσκευές ηχογράφησης (κάμερες, κινητά τηλέφωνα, υπολογιστές) για την πραγματοποίηση της συνέντευξης, οι συσκευές αυτές θα πρέπει να υπάρχουν στην αίθουσα.

Πηγές για τους Καθηγητές/ τις Καθηγήτριες:

- Changemakers Πλάνο Μαθήματος: <http://tiny.cc/G7L4R1>
- Πρότυπο Διαγράμματος Venn: <http://tiny.cc/G7L4R2>
- Sketchnote Στρατηγική: <https://www.pinterest.com/astockman/sketchnotes-and-visualization-strategies/>
- Sketchnotes: <http://tiny.cc/G7L4R4>

Α' Γυμνασίου, 5ο Μάθημα “Αναζητώντας τη Μελλοντική Αλλαγή”

Χρονικό Πλαίσιο: 60 λεπτά

Μαθήματα/ Γνωστικά Αντικείμενα: Κοινωνικές Επιστήμες, Επιστήμη

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: Λιγότερες Ανεξότητες (Στόχος 10), Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί (Στόχος 16); Συνεργασία για τους Στόχους (Στόχος 17)

Σχεδιάστηκε από: Katherine Kinnaird

Σύνοψη και Λογική του Μαθήματος:

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες με βάση τις συνεντεύξεις που πραγματοποίησαν και τις παρουσιάσεις στην τάξη, θα αναπτύξουν τρόπους με τους οποίους και οι ίδιοι/ες μπορούν να γίνουν changemakers στις κοινωνίες τους και στον κόσμο.
- Σε αυτό το κρίσιμο σημείο της εκπαίδευσής τους, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μάθουν να εφαρμόζουν τις δεξιότητες που ανέπτυξαν και θα τους χρειαστούν στις μελλοντικές σπουδές τους και στη ζωή τους.

Διδακτικοί Στόχοι:

- Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μάθουν πώς μπορούν να αναγνωρίσουν ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα και να συνεργάζονται με άλλους/ες μαθητές/τριες ώστε να δημιουργήσουν ένα σχέδιο για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό στο μέλλον.
  - Στις κοινωνικές επιστήμες, θα αναπτύξουν κατανόηση των κοινωνικών θεμάτων δικαιοσύνης.
  - Στην επιστήμη, θα χρησιμοποιήσουν επιστημονικές μεθόδους για να ορίσουν ένα πρόβλημα, να το ερευνήσουν, να υποθέσουν μια λύση, να εξετάσουν τη λύση τους, να αναλύσουν τα αποτελέσματα, να βελτιώσουν τη λύση τους και να μοιραστούν ένα σχέδιο δράσης με τη τάξη.

Στόχοι Κατανόησης:

Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα κατανοήσουν τη σημασία της συνεργασίας για τη επίτευξη μιας αλλαγής.
- Θα αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας, έρευνας, ανάλυσης και επικοινωνίας.
- Θα βιώσουν τις προκλήσεις και επιβραβεύσεις που συνοδεύουν το έργο της κοινωνικής μεταρρύθμισης.

Βασικές Ερωτήσεις:

- Ποια θέματα αντιμετωπίζει η κοινότητά μου;
- Ποια θέματα αντιμετωπίζει ο κόσμος;
- Είναι τα ίδια με αυτά της κοινότητάς μου;

- Πώς συνδέονται όλα αυτά τα κοινωνικά ζητήματα μεταξύ τους;
- Ποιος/α συμμαθητής/τρια μου ερεύνησε κάθε θέμα;
- Με ποιον μπορώ να εργαστώ για να δημιουργήσω αλλαγή;

Μαθησιακοί Σκοποί: Οι μαθητές και οι μαθήτριες...

- Θα εργαστούν και επικοινωνήσουν αποτελεσματικά με τους/τις συμμαθητές/τριες τους.
- Θα εκφράσουν τις ιδέες τους για σημαντικά κοινωνικά ζητήματα.
- Θα σκεφτούν κριτικά για να επιλύσουν κοινωνικά ζητήματα.
- Θα αναπτύξουν δημιουργικά και επιστημονικά σχέδια κοινωνικής δράσης.

Αξιολόγηση: Το πλαίσιο προσεγγίσεων στη μάθηση (Approaches to Learning - ATL framework) του συστήματος International Baccalaureate (IB) για το πρόγραμμα μεσαίων ετών (Middle Years Program - MYP):

- **Αρχάριος-α/Ξεκινώντας (N, Novice/Beginning)** — Οι μαθητές και οι μαθήτριες αντιλαμβάνονται την ερευνητική και συνεργατική διαδικασία, αλλά δεν έχουν ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη ενός κοινωνικού σχεδίου δράσης.
- **Μαθητευόμενος-η/Αναπτύσσοντας (L, Learner/Developing)** — Οι μαθητές και οι μαθήτριες συνεργάζονται και συμμετέχουν στη δημιουργία ενός κοινωνικού σχεδίου δράσης με τη διαρκή καθοδήγηση του/ της καθηγητή/τριας.
- **Επαγγελματίας/Χρησιμοποιώντας (P, Practitioner/Using)** — Οι μαθητές και οι μαθήτριες εργάζονται σε ομάδες και με αυτοπεποίθηση παρουσιάζουν το κοινωνικό σχέδιο δράσης στην υπόλοιπη τάξη.
- **Ειδήμονας/Μοιράζοντας (E, Expert/Sharing)** — Οι μαθητές και οι μαθήτριες που έχουν ηγετικό ρόλο βοηθούν τους υπόλοιπους μαθητές/τριες. Οι μαθητές και οι μαθήτριες μοιράζονται με αυτοπεποίθηση το κοινωνικό σχέδιο δράσης και τη μελλοντική του σημασία στην υπόλοιπη τάξη.

Αλληλουχία Δραστηριοτήτων:

- **Εισαγωγική Δραστηριότητα:**
  - Οι μαθητές και οι μαθήτριες σκέφτονται όλα τα κοινωνικά προβλήματα που ερεύνησαν μέσα από τις συνεντεύξεις τους. Θα κάνουν μια λίστα με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος.
  - Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αναγνωρίσουν ποια προβλήματα είναι κοινά για την κοινωνία και το κόσμο. Βασιζόμενοι/ες στην ανάλυση των κύριων

προβλημάτων, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χωριστούν σε ομάδες για να συζητήσουν ένα πρόβλημα.

- ο Σημείωση: είναι σημαντικό οι μαθητές και οι μαθήτριες να επιλέξουν το διαχωρισμό τους σε ομάδες και όχι ο καθηγητής/ η καθηγήτρια, διότι είναι σημαντικό να μάθουν να κάνουν αναλυτικές συνδέσεις μεταξύ των ερευνητικών θεμάτων της συνέντευξης τους και των θεμάτων των συμμαθητών και συμμαθητριών τους. Μόλις γίνει ο ορισμός των ομάδων, ο καθηγητής/ η καθηγήτρια θα επιβεβαιώσει τις ομάδες και θα κάνει, αν χρειαστεί, κάποιες διορθώσεις.
- **Βασική Δραστηριότητα:** Ως ομάδα, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρησιμοποιήσουν επιστημονικές μεθόδους για να προσδιορίσουν το πρόβλημα που θα αναπτύξουν, να μοιραστούν τις σκέψεις τους για τις συνεντεύξεις τους, να σκεφτούν μια λύση στο πρόβλημα, να σκεφτούν προκλήσεις και επιτυχίες που μπορεί να προκύψουν, να τροποποιήσουν τη λύση και να αναπτύξουν ένα σχέδιο δράσης.
- **Τελική Δραστηριότητα:** Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μοιραστούν τις σκέψεις τους πάνω στη διαδικασία και το τελικό σχέδιο της τάξης.

Πηγές για τους Μαθητές/ τις Μαθήτριες:

- Βήματα Επιστημονικών Μεθόδων: <http://tiny.cc/G7L5R1>

Πηγές για τους Καθηγητές/ τις Καθηγήτριες:

- Παγκόσμια Προβλήματα: <http://tiny.cc/G7L5R2>